

İÇİNDEKİLER

- 2 IFAC Etik Komitesi Forumu bağımsızlık konusunda görüş alıyor
IFAC, KOBİ ISA Rehberi geliştirmek için görüş topluyor
- 3 IFAC taslak yönetim yapısını görüşe açtı
Denetim Direktifi onaylandı
Kanada'da denetim ve güvence standartları-yeni bir yaklaşım
- 4 Japonya'da CPA olmak
Avustralya'da meslek standartlarını belirlemek için yeni bağımsız kurul
- 5 IAASB, standartlarda netlik sağlamayı amaçlıyor
Kamu sektörü muhasebe el kitabı
IAASB yeni başkanını arıyor
- 6 PAIB'in rolleri ve etki alanı
PAIB Komitesi Projesi KOBİ'ler için dolandırıcılık riskinin azaltılması rehberi
- 7 Çin ve IASB muhasebe standartlarında yakınsama için toplandı
Denetçi Gözetim Kuruluşları Avrupa Grubu kuruldu
- 8 TÜRMOB adayları IFAC'ta iki komiteye seçildi

Akdeniz Muhasebeciler Federasyonu Beşinci Konferansını İstanbul'da gerçekleştirdi

Dönem başkanlığını Türkiye'nin yaptığı Akdeniz Muhasebeciler Federasyonu'nun FCM Beşinci Uluslararası Konferansı 15 Aralık 2005 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirildi.

Akdeniz bölgesindeki muhasebe meslek kuruluşlarını çatısı altında toplayan FCM, Akdeniz Bölgesindeki meslek kuruluşları arasında, hem özel hem de kamu sektöründeki ortak çıkarlarla ilgili olarak işbirliğini geliştirmeyi amaçlıyor. Mesleği etkileyen uluslararası gelişmelerle ilgili olarak beraber hareket etmeyi sağlamayı, üyelere teknik destek vererek ve onlara yüksek kalitede mesleki ve kalite güvencesi standartları geliştirmeleri için yardımcı olmayı, periyodik kongreler ve seminerler düzenleyerek, Akdeniz muhasebe mesleği üyelerinin fikir alış-verişinin yapıldığı, tartışma ortamında bir araya gelmelerini sağlamayı ve ilgili alanlardaki gelişmelere üyelerinin ilgisini çekmeyi ve bilgilendirmeyi amaçlamaktadır.

"Şeffaflık ve Denetim Düzenlemeleri" teması etrafında gerçekleştirilen konferans öncesinde, Akdeniz Muhasebeciler Federasyonu'nun icra ve konsey toplantıları da gerçekleştirildi. Konferansta, bölgedeki

meslek kuruluşlarının önde gelen temsilcileri en son gelişmeleri tartıştılar. Ayrıca, Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'nun (IFAC) kurullarının başında gelen Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu'ndan (IAASB) sorumlu Teknik Müdürü Jim Sylph de "Denetim Düzenlemelerinin Genel Görünümü" hakkında bir sunum yaparak, küresel boyuttaki gelişmeleri değerlendirdi. Avrupa'daki denetim düzenlemeleri alanında yaşanan gelişmeleri ise Avrupa Muhasebeciler Federasyonu (FEE) Genel Sekreteri Henri Olivier, kurumsal yönetim alanında yaşanan gelişmeleri ise İngiltere Tescilli Muhasebeciler Birliği (ACCA) Kurumsal Yönetim ve Risk Yönetimi Bölüm Başkanı Paul Moxey, Kamu gözetimi konusunda ise Fransa'da yaşanan deneyimler konusunda sunumlar yapıldı. Türkiye'de yaşanan gelişmeler ise TÜRMOB Başkanı Mehmet Timur, FCM Başkanı Dr. Masum Türker ve BDDK Başkanı Tevfik Bilgin tarafından katılımcılara aktarıldı.

Konferansta ayrıca, kurumsal yönetim ve etik konularında iki ayrı yuvarlak masa toplantısı düzenlenerek, bölgede yaşanan deneyimler paylaşıldı.

IFAC Etik Komitesi Forumu bağımsızlık konusunda görüş alıyor

IFAC'ın Etik Komitesi Forumu, düzenleyicileri, standart belirleyicileri, muhasebe kuruluşlarının liderlerini ve tüm dünyadan meslek mensuplarından oluşan yaklaşık 150 katılımcı ile 11 Ekim 2005 tarihinde Brüksel'de gerçekleşti. Forum, IFAC Etik Komitesinin yakın zamanda revize edilen Meslek Mensupları için Etik Kuralları'nın bilinirliği artırma ve Etik Kurallarının denetçi bağımsızlığını en iyi nasıl ele alacağı konusunda girdi sağlamayı amaçladı.

Kanada Kamu Sorumluluk Kurulu Başkanı Gordon Thiessen, denetçi bağımsızlığının, finansal bilgide güven kurmanın ve sermaye piyasalarının gelişiminin merkezinde olduğunu belirtti. Kamu çıkarını daha iyi koruma adına son yıllarda düzenleyicilerin ve mesleğin gösterdiği ilerlemeye değindi ve küresel standartların önemini vurguladı.

Oturum dışı toplantılarda katılımcılar,

Etik Kuralların kavramsal çerçevesinin uygulanmasına ve denetim dışı hizmetler, küçük ve orta ölçekli işletmelere başvuru ve denetim ortağı rotasyonu gibi denetim yükümlülükleri ile ilgili konulara ilişkin görüşlerini ve deneyimlerini paylaşma fırsatı buldu.

Katılımcılar Etik Kurallarında vurgulanan bağımsızlık için ilkeye dayalı yaklaşımı destekledi ve Etik Kurallarının netleştirilebileceği yolları veya denetçilere bağımsızlık konularının ele alınmasında daha açık bir rehber sağlanmasını önerdi. Meslek mensuplarının uygulanabilirliği daha iyi anlamasına yardımcı olmak amacıyla Etik Komitenin Etik Kuralları'nı daha iyi tanıtması önerildi. Katılımcılar, bağımsızlık ile ilgili olarak denetçilerin beklentileri konusunda hem meslek mensupları hem de düzenleyiciler, yönetim, yönetim kurulları ve denetim komitelerinin eğitimine olan ihtiyacı vurguladı.

IFAC Etik Kurallarının – dünya çapında ki tüm muhasebecilerin uygulayacağı tek bir küresel etik kuralı- genişletilmesi için önerilen yollar şöyle:

- Bağımsızlık tehditlerine karşı önlem örneklerini içeren ek uygulama rehberi.
- Kamu yararı işletmeleri ve bu gibi işletmelere uygulanan etik kavramlar için ek rehber.
- Vergi hizmetleri hakkında Etik Kurallarının uygulanması ile ilgili netliğin artırılması.
- Bir kalite kontrol çerçevesi içinde etik uyumun benimsenmesi düşüncesi.

Etik Komitesi, Etik Kuralların bağımsızlık bölümünü güncellediği gibi bu konuları ve kamu istişareleri sonucu ortaya çıkan diğer konuları ele alacak.

IFAC, KOBİ ISA Rehberi geliştirmek için görüş topluyor

IFAC, küçük ve orta ölçekli işletmelerin (KOBİ) denetimlerinde Uluslararası Denetim Standartlarının (ISA) kullanılması hakkında bir rehberin geliştirilmesi için teklifler topladı. Bu rehber, dünya genelindeki denetçilerin KOBİ denetimlerini yürütürken ISA'ları anlamalarına, onlarla uyum sağlamalarına ve uygulamalarına yardımcı olacak. Bu rehber, öncelikle IFAC Üye Kuruluşları,

küçük ve orta ölçekli muhasebe bürolarında ve gelişmekte olan ülkelerde çalışan muhasebeciler için düşünüyor.

Rehberin hedefleri şöyle:

- Küresel muhasebe mesleğinin ISA'ları anlaması ve kullanması için kapasitesini artırmak;
- Meslek mensuplarının uzmanlığını ve yeterliğini artırmak;
- ISA'lar ile uyumlu güvence anlaş-

maları yürütenlere pratik destek sağlamak;

- Uygulayıcılar, üye kuruluşlar ve diğer tarafların ISA'lara yakınsama ve uyumlarını kolaylaştırmak;
- Eğitim ve öğretim materyalleri ve elektronik uygulama yardımları gibi yakınsamayı ve denetçi yeterliğini artırmayı amaçlayan araçların geliştirilmesi için temel oluşturmak.

IFAC taslak yönetim yapısını görüşe açtı

Geçtiğimiz yıllarda, IFAC Yönetim Kurulu tarafından özel bir amaçla kurulan IFAC Tüzüğü Çalışma Grubu, kuruluşun yönetim düzenlemelerini hem çalışmalarını genişleterek hem de mevcut en iyi uygulamalar ile uyumunu sağlayarak nasıl daha fazla güçlendirilebileceği konusuna eğildi. Üye kuruluşlar, bölgesel muhasebe kuruluşları ve diğer IFAC paydaşları için çıkarılmış olan bir yorum daveti (*Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu Tüzüğü Revizyon Taslağı*) içinde yapılan çalışmanın sonuçlarına yer verilmekte.

IFAC yapısının daha açık, anlaşılabilir ve güçlü olmasını sağlama hedefini gerçekleştirmek amacıyla IFAC, Çalışma Grubunun tavsiyelerine dayanarak, üç aşamalı bir yönetim yapısı için değişiklikler önermekte. Bu yeni yapı şunları içermekte:

- **IFAC Tüzüğü.** Tüzük, IFAC'ın öncelikli yönetim ve kuruluş bel-

gesi olarak kalacak ve değiştirilme süreci değişmeden kalacak.

- **IFAC Yönetmelikleri.** Halen geliştirilmekte olan IFAC yönetmelikleri, Tüzüğe olan desteği daha da artırmak amacıyla yeni hükümler içeren ve ele alınan maddelerin desteklenmesinde daha fazla detay sağlayan Tüzük maddelerini birleştirecek. IFAC Yönetim Kurulunun, bir sonraki Konsey Toplantısına kadar hemen uygulanabilir değiştirme yetkisi olacak. Bir sonraki Konsey toplantısında Konseyin bunu kalıcı kılmak için onaylaması gerekmektedir.
- **IFAC Politikaları ve Prosedürleri Rehberi.** Halen geliştirilmekte olan rehber, IFAC Yönetim Kurulu tarafından belirlenen politikaları ve prosedürleri içerecek.

Bu değişiklikler IFAC'ın amacını ve paydaşların beklentilerini daha iyi yansıtmaya yardımcı olacak ve daha

şeffaf bir karar alma çerçevesi kuracak.

Üyeler ile istişare sürecinin bir parçası olarak, Kasım ayında gerçekleştirilen Konsey toplantısında, önerilen değişiklikleri gözden geçirmek ve üye kuruluşlara Tüzük'ün taslak yeni yapısı hakkında daha fazla girdi sunma fırsatı vermek amacıyla bir çalıştay gerçekleştirildi. IFAC Çalışma Grubu, toplanan görüşleri ele alacak ve Kasım 2006'daki İstanbul'da yapılacak Konsey toplantısında onaylanması için gözden geçirilmiş Tüzük'ü hazırlayacak. Revizyon tamamlandığında, IFAC internet sitesinde yer alacak.

Kanada'da Denetim ve Güvence Standartları - Yeni bir yaklaşım

Kanada Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (AASB) 1 Nisan 2006-31 Mart 2009 dönemi için yeni standart belirleme yaklaşımı taslağını görüş almak amacıyla yayınladı. Taslak halindeki yeni yaklaşım, Kanada Denetim ve Güvence Standartları ile Uluslararası Standartların ve diğer Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulunun bildirilerinin orta vadede yakınsamasını öngörmektedir.

AASB, ilgili taraflarla yeni standart belirleme yaklaşımı taslağını tanıtmak ve tartışmak için Kanada'da bir dizi yuvarlak masa toplantısı gerçekleştirecek.

Denetim Direktifi onaylandı

11 Ekim 2005 tarihinde Ekonomik ve Mali İşler Konseyi (ECOFIN), 28 Eylül 2005 tarihinde ilk okumada Avrupa Parlamentosunda oylanan tüm değişiklikleri kabul ederek şirket hesaplarının denetimi hakkındaki kuralları güncelleyen değiştirilmiş 8. Şirket Hukuku Direktifini onayladı.

Muhasebe mesleği Direktifin ilk okumada onaylanmasını memnunlukla karşıladı. FEE (Avrupa Muhasebeciler Federasyonu) üye kuruluş-

ları ile birlikte Direktifin başarıyla uygulanmasını sağlamak için çalışacak. Önerilen reformlar yüksek kalitede denetimi desteklemekte. Meslek, özellikle, uluslararası denetim standartlarının (ISA) onaylanması, kalite güvencesi, denetim komiteleri ve AB içinde denetimin kalitesinde kamu güvenini destekleyen mesleğin kamu gözetimi için yeni düzenlemeler gibi kilit konular hakkındaki önerileri memnunlukla karşıladı.

Japonya'da CPA olmak

Japonya'da ruhsatlı bir muhasebeci-CPA olmak için, Finansal Hizmet Kurulu'nun danışma kuruluğu olan Ruhsatlı Kamu Muhasebecileri Araştırma ve Sınav Kurulu'nun düzenlediği CPA sınavını geçme zorunluluğu vardır. CPA sınavları üç aşamalı olmasına rağmen, birçok aday ikinci aşamadan başlar. Her sınav yılda bir kere yapılır

Aşamalar Başvuru/Eğitim Şartları

Birinci	Eğitim şartı yok
İkinci	İki yıllık çalışmalarını tamamlayan Kolej/üniversite mezunları veya öğrencileri veya ilk aşama sınavını geçen adaylar
Üçüncü	Adaylar ikinci aşama sınavını geçmek ve bu sınava girmeden önce aşağıda tanımlanan eğitimi (staj) tamamlamak zorundadır

Birinci Aşama Sınavı

Bu ilk aşamada, ikinci aşama sınavının uygulanması için adayın gereken bilgi düzeyine sahip olup olmadığını değerlendirir. Testler, Japon dili, matematik, yabancı dil (İngilizce) ve bir denemeyi kapsar. Bu sınav, cinsiyetine, yaşına, akademik kariyerine ve milletine bakılmaksızın herkese açıktır. Bu sınav, adayların genel bilgisini belirlemek amacıyla olduğundan, sınav kolej/üniversite mezunları veya öğrencileri veya en az 2 yıllık kolej/üniversite eğitimini tamamlayanlar için yapılmaz.

İkinci Aşama Sınavı

Bu aşamaya başvuranlar, ast-CPA'lar olmak için gereken mesleki bilgi açısından değerlendirilir. Sınavlar, çoktan seçmeli testler ve yazılı sınavları kapsar. Sadece çoktan-seçmeli testleri geçen adayların yazılı sınavları almalarına izin verilir

Sınav Türleri:

1. Çoktan-seçmeli: Muhasebe ve ticaret kuralları

2. Yazılı sınavlar

- Zorunlu konular: muhasebe (defter tutma, finansal tablolar, maliyet muhasebesi, ve denetim) ve ticaret kuralları
- Seçmeli konular (üç taneden ikisi): işletme yönetimi, ekonomi ve medeni kanun

Adayların bir oturumda, seçilen tüm konulardan geçmeleri zorunludur ve ikinci aşama sınavının Japonya'daki en zor meslek sınavlarından biri olduğu söylenir. İkinci aşama sınavını geçen adayların JICPA'ya (Japon Meslek Örgütü) kayıt olduktan sonra ast-CPA olarak nitelendirilir (gerekli koşulları yerine getirenler ikinci aşama sınavının belli konularından muaf olur).

Üçüncü (son) Aşama Sınavı

Adayların, CPA'lar için gereken mesleki yargılamada teknik yeterlilikleri değerlendirilir. Üçüncü aşama sınavına girmeye uygun olmak için, adayların JICPA tarafından sunulan en az iki-yıllık eğitim kurslarını (staj) tamamlamaları zorunludur. Ancak, birçok aday, bir yıllık sarkmaya izin verildiğinden her iki eğitimini 3 yılda tamamlamaktadır. CPA Yasası, eğitim (staj) döneminin bir veya iki yıl

Yabancı bir ülkenin ruhsatına sahip olanlar için uygulama

Yabancı bir ülkede CPA'e karşılık gelen bir mesleki niteliğe sahip olanlar ve muhasebe mesleğiyle ilgili Japon yasalarına ve mevzuatları konusunda yeterli bilgiye sahip olanlar, niteliklerinin başbakan tarafından onaylanması ve adlarının JICPA'ya kayıt yaptırması şartıyla denetimi de dahil olmak üzere belli işleri yürütebilirler. Ancak, 1975'ten beri bu tür yeni kayıtlar yapılamamaktadır

olduğunu tanımlar, ancak, JICPA'nın sunduğu eğitim kursları, iki yıllık veya daha fazla dönemi şimdiden sabitler.

Üçüncü aşama sınavlar aşağıdakileri kapsar:

Test türleri

- Yazılı:** Uygulamalı denetim, finansal analiz, vergileri ve tezleri içeren diğer muhasebe uygulamaları
- Sözlü (Sadece yazılı testi başarı ile tamamlayan adaylar sözlü sınava alınır):** Üç yıllık deneyimle ilgili çeşitli konular

Üçüncü (son) aşama sınavından geçen adaylar JICPA'da kayıtlandıktan sonra CPA olarak çalışmasına izin verilir

Avustralya'da meslek standartlarını belirlemek için yeni bağımsız kurul

Avustralya'nın iki meslek kuruluşu CPA Avustralya ve Avustralya'nın Tescilli Muhasebeciler Kuruluşu (ICAA) üyelerinin uyacağı mesleki yürütme kodunu ve mesleki beyanları belirlemek için bağımsız bir etik standartları kurulunun kurulacağını açıkladı.

Muhasebe Mesleği ve Etik Standartlar Kurulu kendi iş planını belirleyecek ve

etik ve mesleki standartları yürürlüğe koyacak, gözden geçirecek ve denetleyecek. Kurul, kamu sektörü, kurumsal sektör, denetim mesleği, akademi ve genel halk temsilcilerinden oluşan en fazla 8 üyeye sahip olacak. Bu üyelerden ikisi CPA Avustralya üyesi diğer ikisi ICAA üyesi olacak.

Kurul, 2006 Ocak ayının başlarında atanmış olacak.

IAASB, standartlarda netlik sağlamayı amaçlıyor

Uluslararası standartların açıklığını artırmayı amaçlayan programının bir parçası olarak, Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB) dört standardın taslaklarını görüşe açtı. Ayrıca Uluslararası Kalite Kontrol, Denetim, Güvence ve Benzer Hizmet Standartları Önsözü'nün görüşe açık taslağını ve bu görüşe açık taslaklara eşlik edecek Açıklayıcı Sözleşme'yi de çıkardı. Bu dokümanların yayınlanması IAASB'nin standartların yeniden taslak halinde hazırlanmasını ve yeni bir stil kullanılarak yeni standartlar geliştirilmesini amaçlayan 18 aylık programın başlamasına işaret etmekte.

IAASB yeni taslak hazırlama stilini Politika Beyanı ve Netlik Hakkında Danışma Raporu 2004 Taslağı'na verilen yanıtlara dayanarak geliştirdi.

Öneriler Temmuz 2005 tarihinde ilgili taraflarının katıldığı bir forumda ele alındı.

Yeni taslak hazırlama stiline en önemli unsurları: Prosedür düşüncesinin aksine standartlarda tarafsızlığı temel almak; sözleşmelerin büyük çoğunluğunda meslek mensuplarının takip etmeyi bekledikleri yükümlülükleri tanımlamak için "-ecek" kipini kullanmak; bazılarının zorunluluk açısından belirsiz olarak farz ettiği meslek mensuplarının faaliyetlerinin tanımlanmasında şimdiki zamanı kullanmak; standartların genel olarak okunabilirliğini ve anlaşılabilirliğini artırmak için yapısal ilerlemeler sağlamak.

Yeni stile göre yeniden taslak halinde hazırlanan standartlar şunlardır:

- Uluslararası Denetim Standardı (ISA) 240, Finansal Tabloların De-

netiminde Hileyi Dikkate Almada Denetçi Sorumluluğu

- ISA 300, Finansal Tabloların Denetimini Planlama
- ISA 315, İşletmeyi ve Çevresini Anlama ve Önemli Yanlış Anlama Risklerini Değerlendirme ve
- ISA 330, Değerlendirilmiş Risklere Karşılık Denetçi Prosedürleri

Kamu Sektörü Muhasebe El Kitabı

Uluslararası Kamu Sektörü Muhasebe Standartları Kurulu (IPSASB), 2005 Uluslararası Kamu Sektörü Muhasebe Bildirileri El Kitabı'nın Fransızca ve İspanyolca çevirilerini yayınladı. Bu yayın hiçbir ücret ödemedi IFAC internet sitesinden elde edilebilir.

IAASB yeni başkanını arıyor

Uluslararası Muhasebeciler Federasyonunun (IFAC) bağımsız standart belirleme kurulu olan ve Kamu Çıkarı Gözetim Kurulu (PIOB) tarafından gözetime tabi, Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB), görev süresi 2007 Ocak ayında başlayacak olan ve tam zamanlı çalışacak başkanı üç yıllık bir dönem için PIOB'un onayı ile IFAC Yönetim Kurulu tarafından atanacak.

IAASB'nin hedefi, bağımsız bir biçimde ve kendi yetkisi altında, yüksek kaliteli denetim, güvence, kalite kontrol ve benzeri hizmet standartları belirleyerek; ulusal ve uluslararası standartların ya-

kınsamasını kolaylaştırarak, böylece dünya genelinde uygulamada kaliteyi ve tek örnekliliği artırarak ve finansal raporlamada kamu güvenini güçlendirerek kamu çıkarına hizmet etmek. IAASB Başkanı da bu hedeflerin gerçekleştirilmesine liderlik yapacak.

Başkanın kilit fonksiyonu, IAASB stratejileri ve faaliyetlerinin hissedarlar ve kamu tarafından daha fazla anlaşılmasını kolaylaştırmak, teşvik etmek ve ilerletmek. Ayrıca Başkan, IAASB teknik direktörleri ile yakından çalışarak IAASB'nin stratejik doğrultusuna yönecek ve IAASB yetkisini destekleyen tartışma ve danışma süreçlerini kolay-

laştıracak ve standartların ve faaliyetlerinin meşruluğunu sağlayacak. Ayrıca, Başkan, ulusal standart belirleyiciler, düzenleyiciler ve diğer kilit hissedarlar ile verimli ilişkiler kurulmasına ve bu ilişkilerin korunmasına katkı sağlayacak.

Başkan adayı etkili liderlik, iletişim ve stratejik becerilere sahip olmalı, teknik ve mesleki yeterlilik göstermeli; kamu çıkarını korumak için IAASB'ye ve misyonuna bağlı olmalı. Bunun yanında önemli deneyimlere sahip olmalı ve muhasebe mesleği içinde tanınmalı. IAASB Başkanlığına 15 Şubat 2006 tarihine kadar aday gösterilebilecek.

PAIB'in rolleri ve etki alanı

IFAC'ın İş Dünyasındaki Muhasebe Meslek Mensupları (PAIB) Komitesi, iş dünyasındaki muhasebe meslek mensuplarının çeşitli rollerini, ehliyetlerini ve değerlerinin kavranmasını sağlamak için yeni bir rapor yayınladı. İş Dünyasında Muhasebe Meslek Mensuplarının Roller ve Etki Alanı adını taşıyan bu rapor iş dünyasındaki muhasebe meslek mensubunu tanımlamakta ve işlevsel ve güvenilir kontrollerin yapılmasını ve korunmasını, stratejik planlama ve karar alma da analitik destek sağlanmasını, etkin

risk yönetimi süreçlerinin yerinde yapılmasının sağlanmasını ve etik uygulamaları düzeyinin belirlenmesinde yönetime yardımcı olmayı içeren iş dünyasındaki muhasebe meslek mensuplarının yerine getirdiği pek çok rolü vurgulamakta.

PAIB Komitesi Başkanı Bill Connell, denetim yapan ve vergi hazırlayan muhasebecilerin yaptıkları çalışmalar hakkında yüksek bir bilinç düzeyi varken, iş dünyasındaki muhasebe meslek mensuplarının etkili, etik ve sorumlu kurumsal yönetim ve kontrole yardım etmeyi

amaçlayan mekanizmaların düzenlenmesi ve korunmasında oynadıkları rolün daha az bilindiğini belirtti. Bu yeni rapor, şirketlerin, şirket yönetimlerinin ve bir bütün olarak muhasebe mesleğinin güvenilirliği ve saygınlığı için iş dünyasındaki muhasebe meslek mensuplarının rolünün ne kadar önemli olduğunu gösterecek.

Raporda ayrıca, iş dünyasındaki muhasebe meslek mensuplarının nitelikleri ve uyması gereken standartlar da yer almakta. Örneğin, IFAC'ın Meslek Mensupları için Etik Kuralları'na göre PAIB'i de kapsayan tüm meslek mensupları dürüstlük, tarafsızlık, mesleki yeterlik ve özen, gizlilik ve mesleki davranış ilkelerine uymak zorunda.

PAIB Komitesi Projesi

Eylül ayında gerçekleştirilen komite toplantısında IFAC'ın İş Dünyasındaki Muhasebe Meslek Mensupları (PAIB) Komitesi, meslek mensuplarının çalışmasındaki tanınmalarını desteklemek ve sağlamak pek çok proje geliştirdi ve seçmenleri için en iyi uygulama rehberi geliştirme taahhüdünde bulundu.

Kaynak Merkezi

PAIB ile ilgili konular hakkında IFAC, üye kuruluşları ve diğerlerinden elde edilecek geniş kapsamlı dokümanlara tek aşamada erişimini sağlamak amacıyla düzenlenen PAIB Kaynak Merkezi'nde gelişmeler devam etmekte. Yazılımın değerlendirilmesi, bu yılın başında 68 bireysel kullanıcı, bir grup üye kuruluş ve IFAC personeli tarafından yapıldı. Genel olarak, kullanıcılar Kaynak Merkezini destekledi ve burada yer alan bilgilere kolay kolay her yerden erişilemeyeceğini kabul etti. Belli konular test aşamasında tanımlandı ve halen ele alınmaya devam ediyor. Ayrıca, Kaynak Merkezi yan tedarikçiler-

den bilgi sağlamak amacıyla genişletilecek.

IFAC Yönetim Kurulundan 2006'da Kaynak Merkezinin başlatılması amacıyla nihai bir revizyonda bulunması ve onay vermesi talep edilecek. Kaynak Merkezinin küçük ve orta ölçekli muhasebe firmalarının ihtiyaçlarına hizmet etmesi için de genişletilmesi beklenmektedir.

Sürdürülebilirlik

İşletmeler ve kuruluşlar içinde sürdürülebilir raporlamanın giderek artan önemini kabul eden Komite üç yıllık bir sürdürülebilirlik faaliyet planını onayladı. Plan, PAIB'in tanınma ve yetkinlik derecesini artırmak ve geliştirmekte olan iyi uygulama rehberi ile uluslararası uygulamaların yakınsamasını teşvik etmek üzerinde durmakta. Komite, ayrıca, kamu desteğini üye kuruluş araştırma girişimlerine vermeyi ve üye kuruluşlar ve araştırma merkezleri arasındaki işbirliği çabalarını teşvik etmeyi planlamakta.

KOBİ'ler için dolandırıcılık riskinin azaltılması rehberi

Küçük ve orta ölçekli işletmelerde dolandırıcılık riskinin azaltılmasına yardımcı olmak amacıyla FEE (Avrupa Muhasebeciler Federasyonu) KOBİ'ler Dolandırıcılık Riskini Nasıl Azaltabilir? adlı yeni bir uygulama rehberi çıkardı. Yayın, dolandırıcılığın etkisini analiz ederken, dolandırıcılığın tanımlanması, fark edilmesi ve önlenmesi için pratik öneriler sunmakta ve özel ihtiyaçlar için yapılmış iç kontrol sistemlerinin uygulanmasını tavsiye etmekte. Yayında, dolandırıcılık faaliyetinin kapsamını ve doğasını açıklamak için vaka incelemeleri de yer almakta.

FEE rehberlerinin en son serisini oluşturulan raporda, küçük işletmeleri ele alınırken, dolandırıcılığın ortaya çıkarılmasında denetimin ve gönüllü adli denetimin kilit rolünü vurgulamakta.

Rehber, FEE internet sitesinden indirilebilir.

Çin ve IASB muhasebe standartlarında yakınsama için toplandı

Çin Muhasebe Standartları Komitesi (CASC) ve Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) Pekin’de Çin Muhasebe Standartlarının (CAS) Uluslararası Finansal Raporlama Standartları ile (IFRS) yakınsamasıyla ilgili konuları ele almak için toplandı.

Toplantının sonunda her iki delegasyon anlaşmanın kilit noktalarını belirleyen ortak bir bildiri yayınladı:

- Çin, yakınsamanın standart belirleme programının en temel hedefi olduğunu belirtti.
- Çin, CAS uygulayan bir işletmenin IFRS uygulayan bir işletme ile aynı finansal tabloları hazırlaması gerektiği konusundaki niyetini beyan etti.
- IASB delegasyonu, IFRS’ye yakın-

samanın zaman alacağını kabul etti ve IFRS ile yakınsamanın nasıl olacağını Çin’in kendisinin belirleyeceğini belirtti.

- Geçen yıl boyunca Çin 21 adet görüşe açık taslak çıkardı. Çin halen bunları tamamlamak ve uygulama yönetmeliği geliştirmek için çalışmalar yapmakta. Ayrıca iki tane daha görüşe açık taslak tamamlanmak üzere. Çin, ayrıca mevcut 16 CAS’ı gözden geçirmeye başladı. Bunun sonucunda işletmeler için Çin’in muhasebe standartları sistemi, IFRS ile eşdeğere sahip standartların yakınsamasının sağlanması amacıyla geliştirilmekte.
- IASB temsilcileri, Çin’in IFRS ile yakınsamaya yönelik şimdiden yaptığı büyük ilerleme nedeniyle hayranlıklarını belirtti.

Görüşmeler boyunca, her iki delegasyon gelecekte birbirlerine yardım edebilecekleri özel durumları belirledi. IASB, Çin’e görüşe açık taslaklar, mevcut standartlar ve uygulama yönetmeliği revizyonlarının gözden geçirilmesi konusunda yardım edeceğini kabul etti. Çin ise IASB’ye Çin’in özel koşulları ve çevresi nedeniyle sahip olduğu deneyimler nedeniyle, ilgili taraf işlemleri, makul değer önlemleri ve ortak kontrol altındaki işletmelerin birleşmelerini içeren bir dizi muhasebe konusunda araştırmalar yapılmasına ve tavsiyeler geliştirilmesine yardımcı olacak.

IASB ve CASC temsilcileri iki kuruluş arasındaki ilişkileri güçlendirmek ve periyodik toplantılar düzenlemek konusunda da anlaştı.

Dolandırıcılık konusunda kamu sektörü örnek rehberi

Avrupa Muhasebeciler Birliği (FEE), Harici Dolandırıcılığı Düzenlemede En İyi Uygulama adını taşıyan yeni bir yayın çıkardı. Bu yayın, kamu sektörü işletmelerinin dolandırıcılığa karşı politikalar geliştirmelerine olan ihtiyacın altını çizmekte. Yayın harici dolandırıcılık üzerine de durmakta. Harici dolandırıcılığa, organize suç grupları, dürüst olmayan işletmeler veya bireyler gibi üçüncü tarafların kamu sektörü işletmeleri veya kuruluşlarından hak etmedikleri ödemeleri elde ederek ya da ilgili departmana ödemeleri gereken parayı ödemeyip ellerinde tutarak para almaları örnek olarak verilebilir.

Yayın üç ana bölümden oluşuyor: harici dolandırıcılığın risklerinin bilinmesi ve yönetilmesi; harici dolandırıcılığı önleme ve caydırma; dolandırıcılığı fark etmek ve araştırma ve yaptırım uygulama. Vaka çalışmaları da örnek olması amacıyla rehberde yer almakta. Rehber, FEE’nin internet sitesinden indirilebilir.

Denetçi Gözetim Kuruluşları Avrupa Grubu kuruldu

Avrupa Komisyonu, “Denetçi Gözetim Kuruluşları Avrupa Grubunu” (EGAOB) kurdu. Grup, Avrupa Birliği içinde yasal denetçiler ve denetim firmalarının yeni kamu gözetimi sistemlerinin etkili koordinasyonunu sağlayacak. Ayrıca, Uluslararası Denetim Standartlarının onaylanması veya üçüncü ülkelerin kamu gözetimi sistemlerinin değerlendirilmesi gibi 8. Şirket Hukuku Direktifini uygulanmasında, Komisyonun olası önlemler hazırlanmasına teknik katkı sağlayacak.

Avrupa Parlamentosu ve Konseyinde henüz kabul edilen yeni 8. Şirket Hukuku Direktifi, Üye Devletlerin yasal denetçiler ve denetim firmaları için kamu gözetim sistemleri kurmasını gerekli kılmakta. Bu gibi sistemler bazı Üye Devletlerde zaten mevcutken, bazılarında ise bulunmuyor 2008’in başına kadar tüm Üye Devletlerin tamamlaması gereken 8. Direktifin ba-

şarıyla uygulanması için kamu gözetimi sistemlerinin kurulmasında ve işleminde işbirliği çok önemli. Ayrıca, Grup, Uluslararası Denetim Standartlarının onaylanması, kalite güvencesi, üçüncü ülkelerle ilişkiler ve sınır ötesi incelemeler ile ilgili konuları içeren önlemlerin hazırlanmasında teknik uzmanlığını Komisyona sunabilir

EGAOB, Üye Devletlerde yasal denetçiler ve denetim firmalarının kamu gözetiminden sorumlu işletmelerin üst düzey temsilcilerinden veya onların yokluğunda yetkili ulusal Bakanlıkların temsilcilerinden oluşacak.

Sadece, uygulayıcı olmayanlar EGAOB üyesi olarak gösterilebilir. Meslekten katkı sağlamak için Komisyon, Grubun çalışmalarına geniş çapta ve ilk aşamada piyasa katılımcıları, müşteriler, denetim mesleği ve son kullanıcılara açık ve şeffaf bir tutum içinde danışacak.

TÜRMOB adayları IFAC'ta iki komiteye seçildi

IFAC bünyesinde yer alan kurullar ve komiteler ilgi alanları içinde mesleğin karşı karşıya olduğu konular tespit etmekte ve bu konular üzerinde kamu çıkarını yararına düzenlemeler yapmaktadır.

IFAC kurulları ve komitelerine aday gösterme sürecinde, 120 ülkedeki üye meslek kuruluşlarının adaylarını bildirmesiyle başlıyor. IFAC'ın Atama Komitesi'nin belirlediği adaylar, yıllık IFAC Konsey Toplantısı ile aynı tarihlerde gerçekleştirilen IFAC Yönetim Kurulu'na adaylıkları onaylanmak üzere tavsiye edilir.

18 Kasım 2005 tarindeki yapılan IFAC Yönetim Kurulunun nihai onay ile; TÜRMOB Gelen Sekreteri Nail Sanlı 2 yıllık bir dönem için Gelişmekte Olan Ülkeler Komite üyeliğine ve Dr. Masum Türker de 3 yıllık bir dönem için Küçük ve Orta Muhasebe Firmaları Komitesi üyeliğine seçilmişlerdi.

IFAC Yönetim Kurulu, dünyanın tüm bölgelerindeki meslek mensuplarının gelişimini destekleme amacıyla Mart 2004 tarihinde Gelişmekte Olan Ülkeler Komitesi'ni (daha önce Gelişmekte Olan Ülkeler Sürekli Çalışma Gücü) kurdu. Bu Komite, gelişmekte olan ulusların çıkarlarını temsil etmekte ve onlar adına üye kuruluşlardan ve diğer kuruluşlardan kaynaklar ve kalkınma yardımı almaya çalışmaktadır.

Gelişmekte Olan Ülkeler Komitesi; standart belirleme kurulları ile çalışarak, bu kurulların gelişmekte olan ülkelerdeki meslek ile ilgili sorunlardan haberdar

olmalarını ve gerekli ilgiyi göstermelerini sağlama, diğer IFAC kurulları ve komitelerinin çalışmalarını izlemek ve gerektiğinde onlara girdi sağlama ve destekleme, IFAC üyeliği ve bağış yapan kuruluşlardaki kaynaklara erişim konularında, gelişmekte olan ülkelerin ihtiyaçlarına cevap vermek amacıyla IFAC Üye Kuruluş Uyum Programı ile çalışma ve gerektiğinde görüş bildirme amaçlarını taşımaktadır.

Küçük ve Orta Ölçekli Muhasebe Büroları Komitesi, söz konusu muhasebe bürolarında çalışan meslek mensuplarının, küçük ve orta ölçekli işletmelerde hizmet veren diğer meslek mensuplarının çıkarlarına hizmet etmektedir. Küresel konularda raporlar hazırlamakta ve uluslararası standartların geliştirilmesine ve çeşitli IFAC kurullarının ve komitelerinin çalışmalarına katkıda bulunmaktadır. Komite; IFAC komiteleri, kurulları ve diğer standart belirleyici kuruluşlar ile doğrudan çalışarak, bu kuruluşların KOBİ'ler ve Küçük ve Orta Ölçekli Muhasebe Büroları ile ilgili sorunlardan haberdar olmalarını ve gerekli özeni göstermelerini sağlama amacını taşıyor. Üye kuruluşlar, IFAC kurulları, komiteleri ve diğer gruplar arasında haberleşme ve bilgi paylaşımını kolaylaştırma, üye kuruluşlar ile diğerlerinin çalışmasına dolaylı baskıda bulunarak KOBİ'ler için muhasebe ve güvence hizmetlerini sağlamada Küçük ve Orta Ölçekli Muhasebe Bürolarını desteklemeyi amaçlıyor. KOBİ'ler için muhasebe ve güvence hizmetleri sağlamakla ilgili diğer konuları tanımlama ve bu konularda yönetmelikler geliştirme amaçlarını taşımaktadır.

IAASB denetim dokümantasyonu hakkında yeni bir standart yayınladı

Denetim dokümantasyonunun kalite ve tutarlılığını genişletmek için Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB) Eylül ayında revize edilmiş Uluslararası Denetim Standardı (ISA) 230- Denetim Dokümantasyonu'nu çıkardı. Yeni standart, nihai denetim dosyasının zamanında birleştirilmesi için daha sıkı yükümlülükler getiriyor ve denetçi raporu tarihinden sonra denetim dokümantasyonuna eklemeler, çıkarmalar veya değiştirmeler ile ilgili özel kurallar koyuyor.

Denetim dokümantasyonu ile ilgili olarak denetçinin, denetim prosedürlerinin yazılı veya elektronik kayıtları tutması, ilgili denetim kanıtını elde etmesi ve sonuçlara ulaşmasını da bu standart içinde tanımlanmakta. Ayrıca, denetim programlarını, analizleri, önemli konuların özetlerini, teyit veya temsil mektuplarını, kontrol listelerini, önemli konulara ilişkin karşılıkları, işletme kayıtlarının özetlerini ve kopyalarını içeriyor.

Yeni ISA, eksiksiz bir dokümantasyon düzeyi sağlamak için, denetimle önceden bir bağı olmayan deneyimli bir denetçinin gerçekleştirilen denetim işini, elde edilen denetim kanıtlarını, denetim boyunca ortaya çıkan önemli konuları ve elde edilen sonuçları anlayabilmesi için denetçinin yeterli bir denetim dokümantasyonu hazırlamasını gerektiriyor.

Standart, denetçiler için 15 Haziran 2006 tarihinden sonra yürürlükte olacak.

Sahibi
Mehmet TİMUR

Sorumlu Yazışmaları Müdürü
Ali E. DOĞANOĞLU

TÜRMOB International Haber,
TÜRMOB tarafından üç ayda bir yayınlanır.

Genel Yayın Yönetmeni
Nail SANLI

Dış Haberler
Yıldız ÖZTÜRK
L.Nazire KALKAN

Yazışma Adresi:

Gençlik Cad No:107
Anıttepe / ANKARA
Tel : (0.312) 232 50 60
Fax: (0.312) 232 50 71

Baskı: Fersa Matbaası
Tel (0.312) 278 43 56